

3.3 Výsledky základního vzdělávání

3.3.1 Celkové výsledky vzdělávání žáků

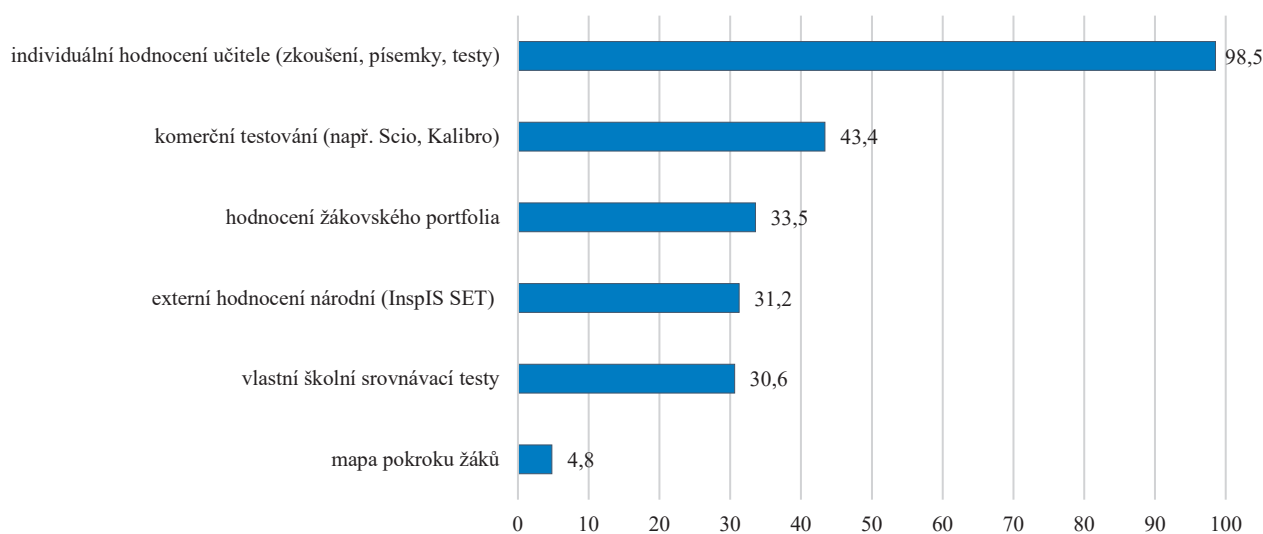
Výsledky vzdělávání žáků představují souhrn vědomostí, dovedností a postojů osvojených v průběhu vzdělávacího procesu, které mohou žáci uplatnit při dalším vzdělávání i v běžném životě. Úroveň dosažených výsledků odráží naplňování požadavků realizovaných vzdělávacích programů a je přímo závislá na kvalitě výuky. Jejich pravidelné, systematické a objektivní vyhodnocování je nezbytnou podmínkou rozvoje škol.

ČŠI zjišťovala a hodnotila zejména soustavnost získávání informací o vzdělávacím pokroku a výsledcích každého žáka a přijímání účinných opatření. Sledovala podporu motivace žáků k dosahování lepších výsledků a účinnost zapojování žáků do projektů a soutěží.

Předpokladem pro dosažení dobrých výsledků žáků jsou zejména účinná motivace žáků, efektivní zpětná vazba, přijímání vhodných a účinných opatření a včasné pravidelné informování zákonných zástupců. Ne vždy ovšem školy dokážou s těmito aspekty kvalitně pracovat, jak je z hodnocení škol ČŠI zřejmé. V jednotlivých ukazatelích bylo hodnoceno jako vyžadující zlepšení a nevyhovující až 36,3 % škol, výborné úrovně dosáhlo pouze 11,2 % škol.

Naplňování požadavků stanovených ve vzdělávacích programech školy nejčastěji ověřovaly tradičními evaluačními nástroji, tedy prostřednictvím ústního či písemného zkoušení žáků učiteli. V menší míře se uplatnilo externí hodnocení formou komerčního testování a dále práce s žákovskými portfolii, jež umožňuje podrobnou analýzu individuálního vzdělávacího pokroku žáků a může tak přispívat k lepšímu zacílení vzdělávací nabídky a podpory, její individualizaci směrem ke konkrétním žákům. Stejným způsobem lze využít mapy učebního pokroku, které však jsou zatím aplikovány pouze ve velmi malém počtu škol.

GRAF 53 | Způsoby ověřování naplnění požadavků ŠVP – podíl využívajících škol (v %)



Sledováním a hodnocením individuálního pokroku žáků ve výuce se více zabývali učitelé na prvním stupni, což má následně vliv například na častější zařazování diferencovaných úkolů. Využití portfolia žákovských prací pro hodnocení deklarovalo obdobně jako v minulém roce skoro třikrát více pedagogů na prvním stupni, celkově však jde stále o poměrně okrajovou záležitost, která se projevuje minimální mírou individualizace vzdělávací nabídky. Na druhém stupni přetrvává jasná převaha hodnocení prostřednictvím klasifikace na základě získaných podkladů z ústního či písemného projevu žáků. Z hlediska jednotlivých předmětů se pedagogové snažili soustředit na individuální pokrok především ve znalostech žáků, a to zejména v českém jazyce a matematice. Přehled o konkrétní úrovni dosažených dovedností jednotlivých žáků byl nejčastější ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, a to v souvislosti s posuzováním jejich sportovních výkonů. Naopak nejméně konkrétních informací měli, stejně jako v předešlých letech, učitelé vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Člověk a společnost, v nichž se vzhledem ke značnému objemu učiva, které školy zapracovávají do ŠVP, nedostává času k aplikaci získaných znalostí a dovedností a jejich individuálnějšímu hodnocení.